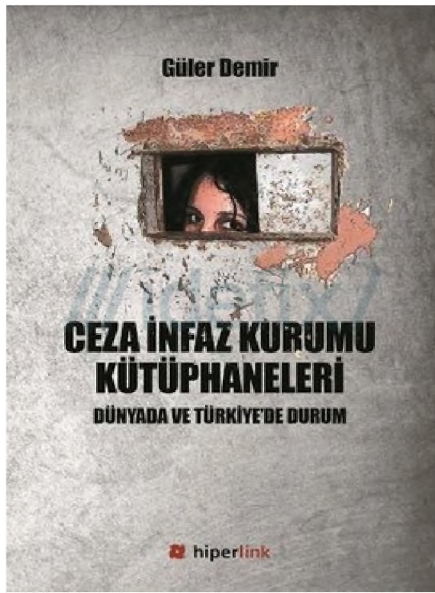

Tanıtım - Değerlendirme / Reviews

Demir, G. (2015). *Ceza infaz kurumu kütüphaneleri: dünyada ve Türkiye’de durum*. İstanbul: Hiperlink. XI, 660 s. ISBN 978-605-9143-06-6

Book Review

The prison libraries: situation in the world and Turkey

The aims of this book are to point out to the importance of prison library which is a crucial component in the rehabilitation of incarcerated people and to reveal the problems of prison libraries generally worldwide and particularly in Turkey, based on a comprehensive national survey. As a conclusion, an organizational and collaboration model is suggested to solve the problems and to improve the status of the prison libraries in Turkey.

Kitap, Güler Demir’in “Ceza infaz kurumu kütüphaneleri: Türkiye’de durum” başlıklı doktora çalışmasının tam metnidir. Tam metnidir çünkü jüri oy çokluğu ile bu

tam metni onaylamamıştı. Bu açıdan bu çalışma bir yanıyla akademik yaşantımın en ilginç anlarından birisini oluşturmaktadır.

Güler Demir, üniversitede ilk derse girdiğim yıllarda ilk öğrencilerimden birisi oldu. Doktora öğrencisi olarak geldiğinde Yıldız Teknik Üniversitesi çalışanıydı. Yeterlilik sınavını verdikten sonra özel nedenlerle doktorayı bıraktı. Ta ki 2009’da af ile dönene kadar. Özel ilgi alanını da göz önüne alarak “Hapishane Kütüphaneleri” gibi bir başlıkta çalışmaya karar verdik. 2010 yılı başında benim de İstanbul Üniversitesi’nden ayrılmamla, Sayın Demir, Prof. Dr. Hülya Dilek-Kayaoğlu ile çalışmasını sürdürdü. Sevgili Dilek – Kayaoğlu’nun sıkı ve titiz danışmanlığı ile Güler Demir’in ince ayrıntılardaki titizliği ortaya kocaman bir çalışma çıkardı. Doktora Komisyonu üyesi olarak ben de çalışmayı yakından izleyip, gözleyebiliyordum. Yedi yüz sayfayı aşan çalışmayı birkaç kez okuyan Dr. Dilek-Kayaoğlu ciddi ve önemli kararlarla çalışmayı sayfa olarak azaltsa da çalışma jüri üyelerine iki cilt biçiminde gitti. 2011 yılı Ekim ayı toplantısında bir doktora tezi için “çok uzun” olması gerekçesiyle üç üye “hayır” dedi. Çalışmayı uzun bulan üyeler, “neresi çıkarılmalı?” sorusu üzerine Güler Demir’e karşılık da vermemişlerdi! Yine işin ağırlığı danışmanın omuzlarında çalışma 200’e yakın sayfası eksiltilerek 2011 yılı sonunda onaylandı.

Bir doktora çalışması gereksiz ayrıntı ve bilgilerle doldurulursa elbette gerekçe ve nedenler belirtilerek düzeltme istenebilir. Bu çalışmanın onaylanmaması için tek gerekçe “çok uzun” olmasıydı! Elbette Jüri kararı bağlayıcıydı. Güler Demir kısaltmalarla ikinci kez Jüri karşısına geldiğinde biraz konuşulmuş, teşekkürle tez onaylanmıştı. Saint Exupery’nin Küçük Prens’inde “şu büyükler de çok tuhaf” demesi gibi Sevgili Güler Demir de eminim önce onaylamayan ardından nerdeyse soru bile sormayan jürinin tutumunu çok “tuhaf” bulmuş olmalıydı. Bu nedenle yazının girişinde “doktora çalışmasının tam metni” demek gereksinimini duydum. Şimdi eminim bu kitabı okuyacaklar gereksiz uzatmalarla mı sayfalarının kabardığını yoksa Güler Demir’e bir haksızlık mı yapıldığını anlayacaklardır.

Bugün Güler Demir ile aynı Bölümde birer meslektaş olarak çalışıyoruz ve o aynı titizlikle çalışmalarını sürdürüyor. Bu çalışmasının yayımlanması planlandığında eksiksiz, tam metnin dikkate alınmasına karar verdik. Güler Demir de Hiperlink’in önerileri doğrultusunda çalışmasını yayına hazırladı.

Tez adı ile kitap adı arasında bir ayırım bulunmaktadır. Tez, “*Ceza infaz kurumu kütüphaneleri ve Türkiye’de durum*”, kitap ise “*Ceza infaz kurumu kütüphaneleri: Dünyada ve Türkiye’de durum*” başlığını taşıyor. Öncelikle her doktora çalışmasından bir özgünlük beklenir. Bu çalışmanın özgünlüğü, Türkiye’deki ceza ve infaz kurumları kütüphanelerini sağlıklı biçimde yansıtacak anket ve görüşmeler ve bir model önerisiyle kotarılmasında yatmaktadır. Bu bilgiler bu çalışma dışında hiçbir yerde elde edilemez. Dünyadaki ceza ve infaz kurumlarındaki durum ise çalışmada ne kadar ayrıntılı ele alınmış olursa olsun özgün sayılamaz. Bu nedenle “*Türkiye’de durum*” tez için anlam taşımaktadır. Kanımca yazar da dünyadaki uygulamalar konusundaki verdiği ayrıntılı bilgilere güvenerek bu adı verdi. Çalışma özgün adıyla yayımlansa bana göre daha uygun olacaktı.

Çalışma üç bölümden oluşuyor. Birinci bölümde suç, ceza, infazla ilgili kavramlar, dünya ve Türkiye’deki kurumları, tarihsel gelişimi ve bu kurumlara ilişkin ulusal ve uluslararası düzenlemelerde kaynaklık eden standartlar ele alınıp, tartışılmaktadır. Birinci bölümün sonunda, “Psiko-Sosyal Bağlam” başlığı altında ise birey özgürlüğünün sınırlanması nedeniyle psiko-sosyal durumda olabilecek sorunlar (özgürlükten yoksun bırakılma ve sosyal mesafenin azalması, alışılmış yaşam biçiminden yoksun kalma, cinsel yaşamdan yoksunluk, hükümlünün özerklikten uzaklaşması, güvenlikten yoksun kalma duygusu, diğer duygu ve davranış bozuklukları) ile kurumun bu anlamda sorumlulukları gözden geçirilmektedir. Belirlenen sorunlara bağlı olarak hükümlünün çok zor bir süreçten geçeceği çok belirgindir. Yönetimin temel görevlerinden birisi de, hükümlü adına bu süreci elden geldiğince az zarar görerek, dahası zarar görmek yerine kazanımlar elde ederek geçirmesini sağlamaktır. İşte bu noktada, olumlu yöndeki kazanımlar adına kütüphanenin işlevi öne çıkmaktadır.

İkinci bölümde ceza infaz kurumu kütüphanesi, tanımı, işlevleri ve özellikleri ile ayrıntılı olarak ele alınmakta, ceza infaz kurumu kütüphaneleri için geliştirilen ulusal ve uluslararası standart, kılavuz vb. belgelerden örnekler verilmektedir. Yine bu bölümde, ceza infaz kurumu

kütüphanelerinin dünya ve Türkiye’deki tarihsel gelişimi ve sorunları incelendikten sonra, halk kütüphaneleri ile karşılaştırması yapılmakta, dünyada ceza infaz kurumu kütüphanelerinin halk kütüphaneleri ile işbirliğine dayanan modeller gelişmesinin yaygınlığı ileri sürülmektedir. Türkiye’de ceza infaz kurumu kütüphanelerinin halk kütüphaneleri ile ilişkileri ve bu bağlamdaki mevzuat da bu bölümde irdelenmektedir.

Üçüncü ve son bölüm ise ceza infaz kurumu kütüphanelerinin Türkiye’deki durumunun ülke çapında ceza infaz kurumlarına uygulanan bir anket ile değerlendirildiği ve araştırma bulgularının ortaya koyduğu sorunlara çözüm önerisi olarak, T.C. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü’nün bir iş birliği protokolü ile ortaklaşa yapılandıracağı organizasyon modeli önerisini içeren özgün kısımdır.

Çalışmanın Kaynakça’sı 609-651 sayfaları arasında, tam 42 sayfa. Bu güçlü kaynak listesi nedeniyle Sayın Dr. Demir’i bir kez daha kutluyor; Ceza ve İnfaz Kurumu Kütüphaneleri başlığı ile bizlere kazandırdığı bu ayrıntılı ve güçlü bilgilerden dolayı teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Hasan Sacit Keseroğlu
Kastamonu Üniversitesi
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
hasankeseroglu@gmail.com